

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
pri príležitosti 81. výročia oslobodenia
mesta Bratislavy**

Bratislava, 8. 4. 2026

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky,
vážené členky, vážení členovia vlády,
vážené dámy, vážení páni,
ctení hostia.

Stretávame sa, aby sme si uctili pamiatku vojakov, ktorí bojovali za oslobodenie našej vlasti a jej hlavného mesta. Stretávame sa, aby sme im prejavili vďaku a venovali tichú spomienku.

Tu, na Slavíne, našlo miesto svojho posledného odpočinku takmer 7-tisíc vojakov Červenej armády. Monumentálny pomník, viditeľný už z diaľky ako jedna z dominant Bratislavy, pripomína dodnes víťazstvo našich osloboditeľov nad fašizmom. Víťazstvo, ktoré sa rodilo ťažko, s nasadením všetkých síl a za cenu tých najvyšších obetí.

Príslušníci 28 sovietskych a 14 rumunských divízií zvädzali dva dni ťažké boje proti ustupujúcim nacistickým vojskám, ktoré do poslednej chvíle kládli odpor. Napokon sa 4. apríla pred 81 rokmi mohli obyvatelia Bratislavy opäť slobodne nadýchnuť a vracať sa postupne ku každodennému životu.

Aj keď jazvy, ktoré vojna zanechala na tvári našej krajiny, našich miest, a na telách i dušiach ľudí, sa hojili veľmi dlho. Sú to jazvy na miestach vypálených obcí, na miestach, ktoré sa z hodiny na hodinu stali dejiskom nezmyselného krviprelievania. Jazvy po rodičoch, deťoch či celých rodinách, ktoré našli smrť v koncentračných táboroch.

Nezabúdajme na toto vojnové utrpenie. A nezabúdajme ani na cenu, ktorou bolo vykúpené. Tisícky mladých chlapcov, Rusov, Ukrajincov, Rumunov, Slovákov či vojakov ďalších národností, položili svoje životy v boji proti nepriateľovi. Životy, ktoré mali rovnakú cenu, ako život kohokoľvek z nás. Cenu, ktorá sa nedá vyčíslieť.

Na tomto fakte nič nemení ďalší povojnový vývoj v Európe a v našej krajine. Nič na tom nemení ani dnešná realita, akokoľvek je znovu bolestná. Nie je dôvod, aby problémy súčasného sveta vrhali tieň na pamiatku našich osloboditeľov, na ich hrdinstvo.

Nie je dôvod spochybňovať ich zásluhy. Nie je dôvod unáhlene podľahnúť pokušeniu prekresľovať históriu. Práve naopak. Uchovávajme si túto históriu v pamäti, pretože je mementom. Varuje nás pred opakovaním jej temných stránok. A pripomína nám našu

morálnu povinnosť urobiť všetko pre to, aby sa skončilo utrpenie ľudí, na ktorých vojna dolieha dnes.

Počas Veľkonočných sviatkov vyslovil pápež Lev XIV. mimoriadne aktuálny apel: „Kto má v rukách zbrane, nech ich odloží. Kto má moc rozpútať vojny, nech si zvolí pokoj.“

Pod vplyvom dnešnej reality si privykáme na násilie, zmierujeme sa s ním a stávame sa necitlivými k utrpeniu. Sme ľahostajní k smrti tisícov ľudí, nevšímame si následky nenávisti a rozdelenia, ktoré konflikty zasievajú. „Čoraz viac sa šíri globalizácia ľahostajnosti,“ povedal Svätý Otec.

Zoberme si jeho slová k srdcu. Nebuďme ľahostajní k ľudskému utrpeniu, k zahrávaniu sa s vojenskou silou, s rôznymi formami politického či ekonomického nátlaku, ktoré sa stávajú nástrojmi na presadzovanie mocenských cieľov – no v konečnom dôsledku znovu a znovu rozsievajú bolesť.

Nebuďme ľahostajní k nenávisti, k prvým príznakom jej prebúdzania. Buďme ostrážití, ak sa nenávisť, pohrdanie či predsudky predierajú do nášho verejného priestoru. Práve to boli otrávené pramene, z ktorých vytryskla krutosť a nemilosrdnosť, aby svet uvrhla do katastrofy. Sloboda a mier sú hodnoty, za ktoré pred rokmi bojovali naši osloboditelia.

Ďakujeme a zaväzujeme sa, že tieto hodnoty budeme chrániť, aby sme ich zachovali pre ďalšie pokolenia.